

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2933, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-12- Nr.

TEIKIMAS DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Teikiame Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 27¹ ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VGTPĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 51, 106 ir 322 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – BPK projektas) (toliau kartu – projektai).

Projektais siekiama efektyvinti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos sistemą, atsižvelgiant į valstybės garantuojamos teisinės pagalbos paskirtį ir į šiai sričiai skiriamą finansavimą.

I. Sprendžiama problema	Dėl nuolatinio valstybės garantuojamos teisinės pagalbos apimčių didėjimo sudėtinga užtikrinti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos sistemos efektyvumą, atsižvelgiant į ribotą šiai sričiai skiriamą valstybės finansavimą.
II. Siūlomos priemonės	<p>Patikslinti teisinį reguliavimą siekiant užtikrinti, kad valstybės garantuojama teisinė pagalba būtų skiriama tiems, kam ji yra būtiniausia.</p> <p>VGTPĮ projektu siūloma:</p> <ol style="list-style-type: none">1. išplėsti pirminės teisinės pagalbos turinį, numatant, kad prašymą dėl santuokos nutraukimo abiejų sutuoktinių bendru sutikimu, sutartį dėl santuokos nutraukimo teisinių pasekmių, taip pat pareiškimą dėl teismo įsakymo išdavimo, prašymą dėl teismo leidimo parduoti ar įkeisti nekilnojamąjį turtą išdavimo ir prašymą dėl teismo leidimo priimti palikimą išdavimo rengia pirminės teisinės pagalbos specialistai.2. papildyti antrinės teisinės pagalbos neteikimo pagrindus, numatant, kad antrinė teisinė pagalba neteikiama fizinio asmens bankroto bylose.3. nustatyti, kad asmenims antrinė teisinė pagalba būtų teikiama atsižvelgiant į jų šeimos turtą.4. nustatyti didesnę asmens apmokamą antrinės teisinės pagalbos išlaidų dalį (70 ir 85 procentai), kai antrinė teisinė pagalba jau yra teikiama daugiau nei vienoje bylose. <p><i>Dėl BPK projekto.</i></p> <p>BPK projektu siūloma:</p>

	1. Patikslinti gynėjo skyrimą nemokantiems proceso kalbos asmenims, numatant tokią teisę tik ne Lietuvos Respublikos piliečiams. 2. Patikslinti gynėjo skyrimą laikinai sulaikytam asmeniui, numatant, kad gynėjas šiais atvejais skiriamas tik tuomet, kai su asmeniu atliekami būtinieji proceso veiksmai, o ne vien dėl to, kad jis sulaikytas. 4. Privalomą gynėjo dalyvavimą apeliaciniame procese numatyti tik tais atvejais, kai apeliacinis skundas paduotas nuteistojo, išteisintojo ar asmens, kuriam byla nutraukta ar asmens, kuriam paskirtos ar nepaskirtos priverčiamosios medicinos priemonės, padėti bloginančiais pagrindais bei bendraisiais pagrindais (BPK 51 straipsnis). 5. Patikslinti, kad teismas, atsižvelgdamas į kaltinamojo turtinę padėtį, iš pripažinto kaltu asmens išieško valstybės patirtas išlaidas būtinajam gynėjui užtikrinti.
III. Priemonių kaštai	Projektai bus įgyvendinami iš Teisingumo ministerijai, kaip asignavimų valdytojai, patvirtintų biudžeto lėšų. Tikimasi, kad projektuose numatytos teisinio reguliavimo priemonės leis sutaupyti apie 370 tūkst. Eur.
IV. Nauda visuomenei	Teikiama valstybės garantuojama teisinė pagalba atitiks savo paskirtį – bus prieinamesnė, efektyvesnė ir kokybiškesnė.

Projektais iš esmės nėra keičiamas esamas teisinis reguliavimas, todėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, neatliekamas.

Projektai nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus, kadangi nepatenka į minėtų taisyklių reguliavimo sritį.

Projektai neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Priėmus projektus Lietuvos Respublikos Vyriausybei reikės pakeisti Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. 364. Teisingumo ministrui taip pat reikės pakeisti Teisingumo ministro įsakymus.

Projektai buvo pateikti derinti Finansų ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Generalinei prokuratūrai, Nacionalinei teismų administracijai, Lietuvos advokatūrai, Teisėjų tarybai ir Tarnybai. Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija pastabų neturėjo, kitų institucijų pastabos, į kurias atsižvelgta iš dalies ar neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje.

Projektai buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Be to, pastebėtina, kad Teisingumo ministerija 2019 m. rugsėjo – lapkričio mėn. vykdė viešąsias konsultacijas, kurių metu buvo siekiama išsiaiškinti šioje srityje dalyvaujančių subjektų nuomonę dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos sistemos patogesnio prieinamumo, ekonomiškai pagrįstos ir kokybiškos teisinės pagalbos teikimo.

Taip pat pastebėtina, kad dėl Projektuose numatytų teisinio reguliavimo priemonių buvo diskutuojama Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos koordinavimo taryboje, sprendžiant valstybės garantuojamos teisinės pagalbos efektyvinimo problemas.

Projektus parengė Teisingumo ministerijos Teisinės apsaugos grupės (vadovė Natalija Žilinskienė, tel. 2662934, vyresnioji patarėja Neringa Keršienė, tel. 2662876) patarėja Vaida Rudėnaitė (2662994, el. p. v.rudenaite@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 27¹ ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 12 lapų.
2. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 51, 106 ir 322 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Aiškinamasis raštas, 6 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
5. Derinimo pažyma, 6 lapai.
6. Suinteresuotų institucijų išvados, 15 lapų.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius